

odej, rjuh, podglavnikov), niste dobili puške. — Važno je, ali je pisana pogodba le zapis tega, kar ste se ustno dogovorili in kar ste že izvedli, ali pa je bila najprej sklenjena pismena pogodba in potem šele bi se naj izvedla v naravi. V prvem primeru ne bi bili upravičeni zahtevati še kaj več premičnin, v drugem primeru pa je važno, ali so si izročitelji pridržali posteljino, perilo, brisače in druge podobne premičnine, katere sami uporabljajo in jih bodo še potrebovali računajoč leta, katera bodo predvidoma še živeli — ali pa so si obdržali več nego bi bilo za nje potrebno za ta leta. Ako so si obdržali več, bi smeli Vi zahtevati, naj Vam izroče vse to, kar po gorenji razlagi njim ne bo za osebno uporabo potrebno. Puška, za katero je oče-izročitelj posedeval orožni list, po našem mnenju ne spada med premičnine, ki bi jih moral izročiti po golen besedilu pogodbe. — Prosite sodnika, naj na kak uradni dan pozove izročitelja k sodišču, da poskusite skleniti poravnavo. Ako do poravnave tudi na ta način ne bo prišlo, boste pač morali tožiti. Tožbo daste na uradni dan lahko na zapisnik, odnosno Vam jo sestavi sodnik. Ako ne dobite ubožnega spričevala, boste pač morali plačati takse, ki pa niso posebno visoke. Odvetnika ne potrebujete, ker boste pri eventualni razpravi sami znali zastopati svoje stališče. Dokazati boste morali, kako se je pogodba sklenila in kaj vse je bilo ob času sklenitve pogodbe pri hiši.

Tožba zoper odvetnika na povračilo po krivem povzročenih pravnih stroškov. Z. J. D. Vaš mejaš je potom odvetnika zahteval, da se Vaša mati odpove služnostni pravici vožnje in pešhoje po mejaševi parceli. Sporočili ste advokatu, da je mati odpove pravici do vožnje, da pa si pridruži pravico pešhoje. Advokat je nato izjavil, da »pešhoja« itak nima pomena in na Vaše zadevno vprašanje je potrdil, da je stvar v redu ter da ne bo pravde. Vzlic temu pa je 5 dni pozneje vložil tožbo, zahteval takojšnjo komisijo na lico mesta, čemur je sodišče ugodilo, ne da bi bilo Vašo mater zasililo. Vprašate, ali bi lahko tožili odvetnika na povračilo stroškov, ki so Vas zadeli po njegovi krivdi. — Vaša informacija najbrž ni povsem točna. Razprava na lico mesta se ne bi smela vršiti brez predhodne razprave na sodišču. Razen tega bi bila morala mati pri razpravi ugovarjati, da je izjavil odvetnik, da je s tem, da se je mati odpovedala pravici do vožnje, stvar v redu, češ da pešhoja itak nima pomena ter da ne bo tožil. Ako je sodišče vzlic temu ugovoru ugodilo tožbenemu zahtevku in naložilo materi plačilo pravnih stroškov, bi bila morala mati zoper sodno odločbo vložiti priziv. Ako pa je mati to opustila in je odločba, s katero so ji bili naloženi pravni stroški v plačilo, postala pravomočna, ne bo mogla več tožiti odvetnika na plačilo odškodnine, ker je sama kriva, da so ji bili stroški naloženi, ker se ni pravočasno, to je v gori omenjeni pravdi, zoperstavila plačilu, odnosno iznesla svoje ugovore.

Plača za delo, opravljeno na posestvu polsestre. M. in N. V. Pišete, da imate »hišico« izgovorjeno do smrti. Dolga leta ste služili pri tujih ljudeh in ko ste se vrnil domov, Vam polsestra ni hotela izprazniti hiše, odnosno sobe. Tudi polja Vam ne da na razpolago, da bi si vsaj malo krompirja nasejali. Tudi drv Vam ne da, niti mleka. Na posestvu pridno delate, polsestra Vam pa niti hrane ne da, odnosno le včasih južino ali večerjo. — Niste nam točno popisali, kakšne pravice imate izgovorjene na domačem, odnosno polsestrinem posestvu. Ako imate izgovorjeno pravico do stanovanja, odnosno užitka kakšne sobe, Vam jo mora seve polsestra izprazniti in ako tega ne stori zlepega, jo lahko prisilite s tožbo. Tožbo lahko daste na zapisnik na kak uradni dan pri pristojnem okrajnem sodišču. Taks ne bo treba mnogo plačati, ako pa dobite ubožno spričevalo na občini, boste sploh oproščeni plačila take. — Ako nimate izrečno izgovorjene pravice do polja, drv in mleka, Vam polsestra ni dolžna dati na razpolago polja in drv, niti Vam dajati mleko. Ako pa imate zadevno pravico izgovorjeno, jo lahko iztožite na že opisani način. — V kolikor opravljate na posestvu polsestre razna dela, Vam mora polsestra dati za to primerno nagrado, ako opravljate dela na njeno prošnjo ali vsaj z njeno vednostjo in soglasjem in niste izrečno dogovorili, da jih boste opravljali brezplačno. Kot primerno se smatra nagrada, ki je običajna v Vašem okolišju. Ako delajo v Vašem okolišju le za hrano in deloma za plačilo v denarju, Vam pritiče namesto hrane primerna odškodnina. — Preden vložite tožbo, lahko prosite sodnika, naj pozove pol-

sestro na sodišče, da se tam zlepega poravnate, odnosno da dosežete svoje pravice brez tožbe. Sicer se Vam pa tožbe ni treba bati.

Strie vzdrževal nečaka — nečak toži na plačilo 6000 din. F. M. Ko je bil Vaš nečak šest let star, ga je pripeljal njegov oče, da bi ga sprejeli za nekaj časa. Pustil pa ga je najprej osem let pri Vas, po osmih letih je obijubil, da bo v kratkem prišel ponj, pa ni prišel, tako da je ostal nečak pri Vas do svojega 22. leta. Vi ste ga v tem času z vsem oskrbovali (s hrano, obleko in obutvijo). Nečak je slabo razvit, bolehen in sposoben le za lažja dela. Sedaj Vas nečak namerava tožiti na plačilo zneska 6000 din kot odmeno za dela, ki jih je pri Vas opravljal. Vi mu niste nikoli obljubili za dela kako plačilo, niti niste njegove pomoči potrebovali, ker imate dovolj delovnih moči na razpolago v svoji družini. — Ako je nečak opravljal na Vašem posestvu dela z Vašo vednostjo in soglasjem, mu gre vsekakor primerno plačilo (poudarjamo primerno), ako ni bilo izrečno dogovorjeno, da jih bo opravljal zastoj. Na drugi strani pa ima-

te Vi pravico zahtevati primerno odmeno za oskrbo, ki ste jo dajali nečaku od njegovega šestega leta naprej. Pri tem obračunu smatramo, da ne bo imel nečak ničesar več tirjati, ako je imel do 22. leta pri Vas popolno oskrbo. Ako tudi bi bilo njegovo delo razen z oskrbo, nagraditi še s kakim plačilom v gotovini, bi Vaša protiterjatev za oskrbo v letih, ko nečak še ni mogel delati, gotovo znesla več. Razen tega bi moral nečak svoj zahtevek uveljavljati najpozneje v treh letih po opravljenem delu; ako ga ni uveljavljal, je njegova terjatev zastarala. Možna je sicer prekinitev zastaranja, ki bi pa bila podana le, ako bi bili Vi po preteku zastarnega roka obljubili plačilo. — Iz naslova obogatitve bi smel nečak sicer tožiti v zastarnem roku 30 let, a smatramo, da obogatitev skoro gotovo ni podana; nečak se ni mogel zanašati, da bo od Vas morda kaj podedoval, odnosno da mu boste prepustili posestvo ali kaj podobnega, ter se izgovarjati, da je na Vašem posestvu delal ter doslej ni zahteval plačila le, ker se je na kaj takega zanašal.

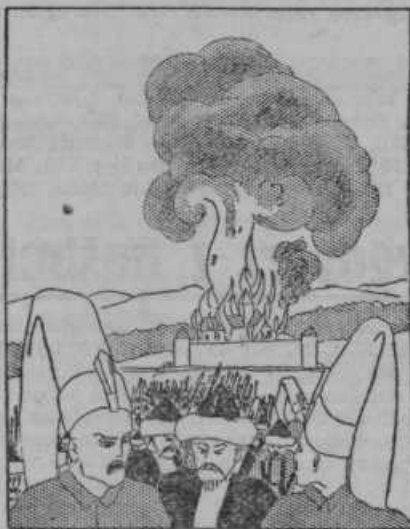
Našim malčkom

(Konec)

Turki odidejo

Zdaj ni bilo težko priti iz samostana. Jurij Kozjak, janičarski glavar, je dejal svojim prejšnjim tovarišem, da se je pogodil s samostanskimi, da jim dovoli svobodno oditi skozi turški tabor in jih spraviti na varno, ako izpuste njega in ujetje tovariše. Zato si Turki niso upali ničesar narediti malemu krdelu, ki je jezdil mimo njih z vsemi znamenitejšimi samostanskimi dragocenostmi. Četa Turkov je hotela svojega poglavarja spremljati, da mu kristjani ne bi kaj storili. Toda Jurij je vzel s seboj samo nekaj mož zaradi lepšega, da

ne bi vzbudil suma, pa še ti se kmalu vrnejo in naznanijo preplašenim janičarjem, da jih je glavar zapustil. Razjarjeni zažgo samostan in odidejo.

Konec

Ko je Peter Kozjak zvedel, kaj se je zgodilo, je zbežal v gozd in se obesil. Šele čez par dni so ga našli. »Kakršno življenje, taka smrt,« je dejal opat Ulrik. Ko so

hlapci snemali obešenca z drevesa, je iz gozda stopil cigan in rekel mrtvecu: »Bedak, kaj si me dal vreči v vodo! Ne bi se ti bilo treba sicer obešati.« Nato je izginil in se ni več prikazal v slovenskih deželah.

Jurij Kozjak pa je bil vsem sosedom pravi čudež, najboljši mož med kranjskimi plemenitaši. Ime janičar mu je sicer ostalo, vendar nobena tistih lastnosti, ki so se sicer vezale s tem imenom. Marko ni dolgo užival sreče ob svojem sinu. Umrl je rad in vdan v božjo Previdnost, ki mu je zadnje dni življenja toliko olajšala. Tudi opat Ulrik je šel kmalu za njim počivat v Bogu, ki vse dobro plačuje in hudo kaznuje. Bodi torej češčen in hvaljen!

Dobro je odgovorila

Mati: »Anica, ti si še v postelji? Takoj vstani in se sramuj zaradi svoje lenobe!«
Anica: »Mama, saj se jaz tudi v postelji lahko sramujem...«

Zagovoril se je

Sodnik: »Kaj tajite! Priča je bila v sobi, ko ste vdrl v sobo in vas je videla!«
Obtoženec: »Laže! Ni me mogla videti, ker se je takoj skrila pod odejo!«

Saj še ni poldne...

Tašča: »Poldne je že?«
Zet: »Da!«
Tašča: »Potem pa ne grem, ker sem vlak že itak zamudila.«
Zet: »Ljuba tašča, saj še ni poldne. Manjka še več ko pol ure...«

Dobrosrčen tat

Sodnik: »Ali vas ni sram! Tokrat ste okradili tovariše, ko so spali!«
Tat: »Gospod sodnik, priznali boste vendar, da bi bil zelo neusmiljen, če bi jih zbudil.«